

mlin... Prizadeval se je na vso moč, da bi me zamotil. Oči so se mu znova svetile kot nekdaj, češ lica se mu je razlezelo nasmeh. Vzel je svinčnik in mi v oguljen zapisnik risal možice in živali. Potem mi je pripovedoval zgodbe, ki so se godile nekje v daljnih deželah. Kadar koli prej bi me bile živo zanimale, a tedaj sem jih poslušal le na pol. Oči so mi neprestano uhaiale na dolino in na pobočje.

Zdeleno se mi je, da ni večer še nikoli tako naglo nastajal kot takrat. Dolina je bila že vsa v senci in breg, le v vrhu hriba je še gorelo sonce. Kamen pa je ropotal in mlel, ni bilo konca. In ko je ugasnilo sonce še na hribu in se je nad potokom čimdalje bolj gostil mrak, se mi je čudno dvignilo v prsih.

»Saj je že tema,« sem zategnil; šlo mi je na jok.

»Kakšna tema neki!« je rekel mlinar. »Kje pa vidiš temo? Saj je tudi že zmleto...«

Moko je stlačil v mešiček, si jo vzel merico v plačilo in jo usul v lonec, nato mi je toplo stisnil roko.

»Bog plačaj! Lahko noč!«

Tako mi dotedaj še nihče ni stisnil roke. In v tistem stiskljaju in v mlinarjevem glasu je bilo nekaj takega, da mi je šlo do srca...

Ne vprašujte me, kako sem takrat hodil domov! Tema me je lo-

vila vso pot, strah mi je stopal po petah. Poleg tega me je plašila bojazen, kaj porečajo doma. Hodil sem tako naglo, kot mi je le dopuščalo breme. Zasopljen in poten, da je imel vsak las svoj curek, sem doma treščil v izbo.

Domači, ki so že sedeli pri luči, so me čakali z očitajočimi pogledi.

»Kdo pa ti je ukazal čakati?« me je vprašal oče strogo, ko je zagledal mešič.

»Saj me Jaka... ni pustil,« sem izjecljal. »Rekel je, naj počakam.«

»Jaka? Kdo ti je pa ukazal nesti v mlin k Jaku?«

»Počakal me je in rekel, naj nesem k njemu,« sem se nakremžil; bil sem tiste čase zelo kisel deček in za svoje dejanje tudi nisem čakal pohvale.

Oče je pogledal mater, nato babico, ki je čepela ob peči in miže pletla nogavice. Vsi so molčali.

»Za merico mu je šlo,« je slednjič spregovorila babica. »Polna hiša otrok, a morda niti praška moke. Bog jim blagoslov!«

Niso me pokarali ne pohvalili, a je bilo kazno, da je bilo prav, kar sem storil. Zaradi merice moke in zaradi polne hiše otrok. Tega nisem dobro razumel, a sem vendar čutil, da sem zaradi tega smel prekršiti tudi zapoved. Ali vi razumete, otroci?

* * *

JESENSKA

V listju rumenem šepeče jesen...

Tiho, ko da se nečesa boji,
plaho drhti, zdaj otožno ihti
in zopet vsa bolna v daljo strmi.

Breza samotna si haljo zlati,
stari se hrast nanjo plaho ozira —
daleč tam sonce zlato, krvavo
v hladni jeseni tone, umira...

Manko Golar